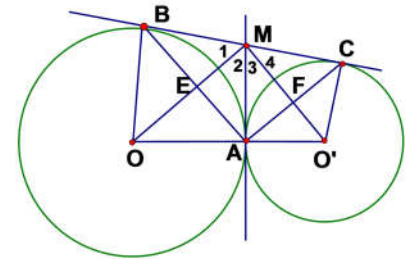

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

Bài 38 Cho hai đường tròn (O) ; (O') tiếp xúc ngoài tại A , BC là tiếp tuyến chung ngoài, $B \in (O)$, $C \in (O')$. Tiếp tuyến chung trong tại A cả tiếp tuyến chung ngoài BC ở M . Gọi E là giao điểm của OM và AB , F là giao điểm của $O'M$ và AC . Chứng minh :

1. Chứng minh các tứ giác $OBMA$, $AMCO'$ nội tiếp .
2. Tứ giác $AEMF$ là hình chữ nhật.
3. $ME \cdot MO = MF \cdot MO'$.
4. OO' là tiếp tuyến của đường tròn đường kính BC .
5. BC là tiếp tuyến của đường tròn đường kính OO' .

Lời giải:

1. (*HS tự làm*)

2. Theo tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau ta có $MA = MB$

$\Rightarrow \rho MAB$ cân tại M . Lại có ME là tia phân giác $\Rightarrow ME \perp AB$ (1).

Chứng minh tương tự ta cũng có $MF \perp AC$ (2).

Theo tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau ta cũng có MO và MO' là tia phân giác của hai góc kề bù BMA và $CMA \Rightarrow MO \perp MO'$ (3).

Từ (1), (2) và (3) suy ra tứ giác $MEAF$ là hình chữ nhật

3. Theo giả thiết AM là tiếp tuyến chung của hai đường tròn $\Rightarrow MA \perp OO' \Rightarrow \Delta MAO$ vuông tại A có $AE \perp MO$ (theo trên $ME \perp AB$) $\Rightarrow MA^2 = ME \cdot MO$ (4)

Tương tự ta có tam giác vuông MAO' có $AF \perp MO' \Rightarrow MA^2 = MF \cdot MO'$ (5)

Từ (4) và (5) $\Rightarrow ME \cdot MO = MF \cdot MO'$

4. Đường tròn đường kính BC có tâm là M vì theo trên $MB = MC = MA$, đường tròn này đi qua A và có MA là bán kính . Theo trên $OO' \perp MA$ tại $A \Rightarrow OO'$ là tiếp tuyến tại A của đường tròn đường kính BC .

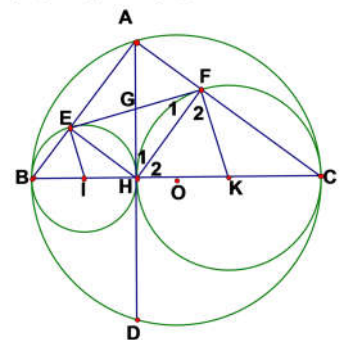
5. (*HD*) Gọi I là trung điểm của OO' ta có IM là đường trung bình của hình thang $BCO'O$

$\Rightarrow IM \perp BC$ tại M (*). Ta cũng chứng minh được $\angle OMO'$ vuông nên M thuộc đường tròn đường kính $OO' \Rightarrow IM$ là bán kính đường tròn đường kính OO' (**)

Từ (*) và (**) $\Rightarrow BC$ là tiếp tuyến của đường tròn đường kính OO'

Bài 39 Cho đường tròn (O) đường kính BC , dây AD vuông góc với BC tại H . Gọi E, F theo thứ tự là chân các đường vuông góc kẻ từ H đến AB, AC . Gọi $(I), (K)$ theo thứ tự là các đường tròn ngoại tiếp tam giác HBE, HCF .

1. Hãy xác định vị trí tương đối của các đường tròn (I) và (O) ; (K) và (O) ; (I) và (K) .
2. Tứ giác $AEHF$ là hình gì? Vì sao?.
3. Chứng minh $AE \cdot AB = AF \cdot AC$.
4. Chứng minh EF là tiếp tuyến chung của hai đường tròn (I) và (K) .
5. Xác định vị trí của H để EF có độ dài lớn nhất.

Lời giải:

1. (*HD*) $OI = OB - IB \Rightarrow (I)$ tiếp xúc (O)

$OK = OC - KC \Rightarrow (K)$ tiếp xúc (O)

$IK = IH + KH \Rightarrow (I)$ tiếp xúc (K)

2. Ta có : $\angle BEH = 90^\circ$ (nội tiếp chắn nửa đường tròn)

$\Rightarrow \angle AEH = 90^\circ$ (vì là hai góc kề bù). (1)

$\angle CFH = 90^\circ$ (nội tiếp chắn nửa đường tròn)

$\Rightarrow \angle AFH = 90^\circ$ (vì là hai góc kề bù). (2)

$\angle BAC = 90^\circ$ (nội tiếp chắn nửa đường tròn hay $\angle EAF = 90^\circ$ (3)

Từ (1), (2), (3) \Rightarrow tứ giác $AEHF$ là hình chữ nhật (vì có ba góc vuông).

3. Theo giả thiết $AD \perp BC$ tại H nên ΔAHB vuông tại H có $HE \perp AB$ ($\angle BEH = 90^\circ$) $\Rightarrow AH^2 = AE \cdot AB$ (*)

Tam giác AHC vuông tại H có $HF \perp AC$ (theo trên $\angle CFH = 90^\circ$) $\Rightarrow AH^2 = AF \cdot AC$ (**)

Từ (*) và (**) $\Rightarrow AE \cdot AB = AF \cdot AC$ (= AH^2)

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

4. Theo chứng minh trên tứ giác AFHE là hình chữ nhật, gọi G là giao điểm của hai đường chéo AH và EF ta có $GF = GH$ (tính chất đường chéo hình chữ nhật) $\Rightarrow \Delta GFH$ cân tại G $\Rightarrow \hat{e}F_1 = \hat{e}H_1$.

ΔKFH cân tại K (vì có KF và KH cùng là bán kính) $\Rightarrow \hat{e}F_2 = \hat{e}H_2$.

$\Rightarrow \hat{e}F_1 + \hat{e}F_2 = \hat{e}H_1 + \hat{e}H_2$ mà $\hat{e}H_1 + \hat{e}H_2 = \hat{e}AHC = 90^\circ \Rightarrow \hat{e}F_1 + \hat{e}F_2 = \hat{e}KFE = 90^\circ \Rightarrow KF \perp EF$.

Chứng minh tương tự ta cũng có $IE \perp EF$. Vậy EF là tiếp tuyến chung của hai đường tròn (I) và (K).

e) Theo chứng minh trên tứ giác AFHE là hình chữ nhật $\Rightarrow EF = AH \leq OA$ (OA là bán kính đường tròn (O) có độ dài không đổi) nên $EF = OA \Leftrightarrow AH = OA \Leftrightarrow H$ trùng với O.

Vậy khi H trùng với O tức là dây AD vuông góc với BC tại O thì EF có độ dài lớn nhất.

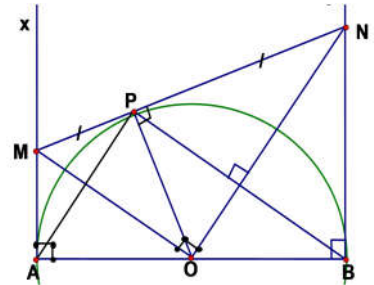
Bài 40 Cho nửa đường tròn đường kính AB = 2R. Từ A và B kẻ hai tiếp tuyến Ax, By. Trên Ax lấy điểm M rồi kẻ tiếp tuyến MP cắt By tại N.

1. Chứng minh tam giác MON đồng dạng với tam giác APB.

2. Chứng minh $AM \cdot BN = R^2$.

3. Tính tỉ số $\frac{S_{MON}}{S_{APB}}$ khi $AM = \frac{R}{2}$.

4. Tính thể tích của hình do nửa hình tròn APB quay quanh cạnh AB sinh ra.

Lời giải:

1. Theo tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau ta có: OM là tia phân giác của góc AOP; ON là tia phân giác của góc BOP, mà

$\angle AOP$ và $\angle BOP$ là hai góc kề bù $\Rightarrow \angle MON = 90^\circ$ hay tam giác MON vuông tại O.

$\angle APB = 90^\circ$ (nội tiếp chắn nửa đường tròn) hay tam giác APB vuông tại P.

Theo tính chất tiếp tuyến ta có $NB \perp OB \Rightarrow \angle OBN = 90^\circ$; $NP \perp OP \Rightarrow \angle OPN = 90^\circ$

$\Rightarrow \angle OBN + \angle OPN = 180^\circ$ mà $\angle OBN$ và $\angle OPN$ là hai góc đối \Rightarrow tứ giác OBNP nội tiếp $\Rightarrow \angle OBP = \angle PNO$

Xét hai tam giác vuông APB và MON có $\angle APB = \angle MON = 90^\circ$; $\angle OBP = \angle PNO \Rightarrow \Delta APB \sim \Delta MON$

2. Theo trên ΔMON vuông tại O có $OP \perp MN$ (OP là tiếp tuyến).

Áp dụng hệ thức giữa cạnh và đường cao trong tam giác vuông ta có $OP^2 = PM \cdot PN$

Mà $OP = R$; $AM = PM$; $BN = NP$ (tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau) $\Rightarrow AM \cdot BN = R^2$

3. Theo trên $OP^2 = PM \cdot PN$ hay $PM \cdot PN = R^2$ mà $PM = AM = \frac{R}{2} \Rightarrow PN = \frac{R^2}{\frac{R}{2}} = 2R$

$\Rightarrow MN = MP + NP = \frac{R}{2} + 2R = \frac{5R}{2}$ Theo trên $\Delta APB \sim \Delta MON \Rightarrow \frac{MN}{AB} = \frac{5R}{2} : 2R = \frac{5}{4} = k$ (k là tỉ số

đồng dạng). Vì tỉ số diện tích giữa hai tam giác đồng dạng bằng bình phương tỉ số đồng dạng nên ta có:

$$\frac{S_{MON}}{S_{APB}} = k^2 \Rightarrow \frac{S_{MON}}{S_{APB}} = \left(\frac{5}{4}\right)^2 = \frac{25}{16}$$

Bài 41 Cho tam giác đều ABC, O là trung điểm của BC. Trên các cạnh AB, AC lần lượt lấy các điểm D, E sao cho $\angle DOE = 60^\circ$.

1) Chứng minh tích BD · CE không đổi.

2) Chứng minh hai tam giác BOD; OED đồng dạng. Từ đó suy ra tia DO là tia phân giác của góc BDE

3) Vẽ đường tròn tâm O tiếp xúc với AB. Chứng minh rằng đường tròn này luôn tiếp xúc với DE.

ΔBDO có $\angle DOB = 60^\circ \Rightarrow$

$\angle BDO + \angle BOD = 120^\circ$ (3).

Từ (2) và (3) $\Rightarrow \angle BDO = \angle COE$ (4)

Từ (2) và (4) $\Rightarrow \Delta BOD \sim$

$\Delta CEO \Rightarrow \frac{BD}{CO} = \frac{BO}{CE} \Rightarrow$

$BD \cdot CE = BO \cdot CO$ mà $OB =$

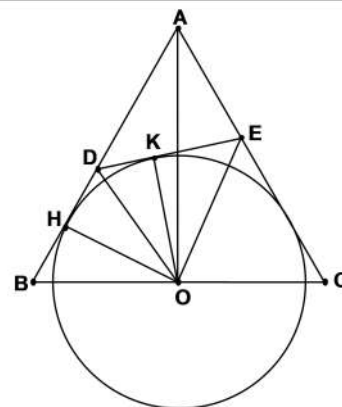
Lời giải:

1. Tam giác ABC đều $\Rightarrow \angle ABC = \angle ACB = 60^\circ$ (1);

$\angle DOE = 60^\circ$ (gt) $\Rightarrow \angle DOB + \angle EOC = 120^\circ$ (2).

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

$OC = R$ không đổi $\Rightarrow BD \cdot CE = R^2$ không đổi.

2. Theo trên $\triangle BOD \sim \triangle CEO \Rightarrow \frac{BD}{CO} = \frac{OD}{OE}$ mà $CO = BO \Rightarrow \frac{BD}{BO} = \frac{OD}{OE} \Rightarrow \frac{BD}{OD} = \frac{BO}{OE}$ (5)

Lại có $\angle DBO = \angle DOE = 60^\circ$ (6).

Từ (5) và (6) $\Rightarrow \triangle BDO \sim \triangle DOE \Rightarrow \angle BDO = \angle ODE \Rightarrow DO$ là tia phân giác $\angle BDE$.

3. Theo trên DO là tia phân giác $\angle BDE \Rightarrow O$ cách đều DB và $DE \Rightarrow O$ là tâm đường tròn tiếp xúc với DB và DE . Vậy đường tròn tâm O tiếp xúc với AB luôn tiếp xúc với DE

Bài 42 Cho tam giác ABC cân tại A , có cạnh đáy nhỏ hơn cạnh bên, nội tiếp đường tròn (O) . Tiếp tuyến tại B và C lần lượt cắt AC , AB ở D và E . Chứng minh :

1. $BD^2 = AD \cdot CD$.
2. Tứ giác $BCDE$ nội tiếp.
3. BC song song với DE .

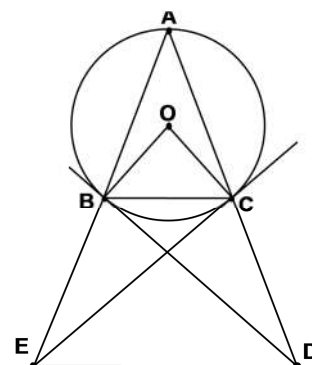
Lời giải:

1. Xét hai tam giác BCD và ABD ta có $\angle CBD = \angle BAD$ (Vì là góc nội tiếp và góc giữa tiếp tuyến với một dây cùng chắn một cung), lại có $\angle D$ chung $\Rightarrow \triangle BCD \sim \triangle ABD \Rightarrow \frac{BD}{AD} = \frac{CD}{BD} \Rightarrow BD^2 = AD \cdot CD$.

2. Theo giả thiết tam giác ABC cân tại $A \Rightarrow \angle ABC = \angle ACB \Rightarrow \angle EBC = \angle DCB$ mà $\angle CBD = \angle BCD$ (góc giữa tiếp tuyến với một dây cùng chắn một cung) $\Rightarrow \angle EBD = \angle DCE \Rightarrow B$ và C nhìn DE dưới cùng

một góc do đó B và C cùng nằm trên cung tròn dựng trên $DE \Rightarrow$ Tứ giác $BCDE$ nội tiếp

3. Tứ giác $BCDE$ nội tiếp $\Rightarrow \angle BCE = \angle BDE$ (nội tiếp cùng chắn cung BE) mà $\angle BCE = \angle CBD$ (theo trên) $\Rightarrow \angle CBD = \angle BDE$ mà đây là hai góc so le trong nên suy ra $BC \parallel DE$.

Bài 43 Cho đường tròn (O) đường kính AB , điểm M thuộc đường tròn. Vẽ điểm N đối xứng với A qua M , BN cắt (O) tại C . Gọi E là giao điểm của AC và BM .

1. Chứng minh tứ giác $MNCE$ nội tiếp.
2. Chứng minh $NE \perp AB$.
3. Gọi F là điểm đối xứng với E qua M . Chứng minh FA là tiếp tuyến của (O) .
4. Chứng minh FN là tiếp tuyến của đường tròn $(B; BA)$.

Lời giải: 1. (HS tự làm)

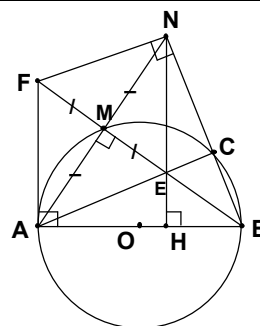
2. (HD) Dễ thấy E là trực tâm của tam giác $NAB \Rightarrow NE \perp AB$.

Theo giả thiết A và N đối xứng nhau qua M nên M là trung điểm của AN ; F và E đối xứng nhau qua M nên M là trung điểm của $EF \Rightarrow ENF$ là hình bình hành $\Rightarrow FA \parallel NE$ mà $NE \perp AB$

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

$\Rightarrow FA \perp AB$ tại A $\Rightarrow FA$ là tiếp tuyến của (O) tại A.

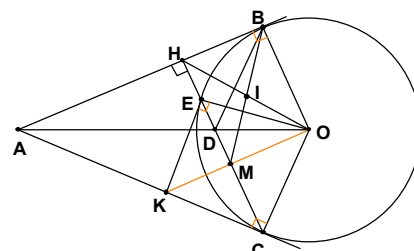
4. Theo trên tứ giác AENF là hình bình hành $\Rightarrow FN \parallel AE$ hay $FN \parallel AC$ mà $AC \perp BN \Rightarrow FN \perp BN$ tại N

ΔBAN có BM là đường cao đồng thời là đường trung tuyến (do M là trung điểm của AN) nên ΔBAN cân tại B $\Rightarrow BA = BN \Rightarrow BN$ là bán kính của đường tròn (B; BA) $\Rightarrow FN$ là tiếp tuyến tại N của (B; BA).

Bài 44 AB và AC là hai tiếp tuyến của đường tròn tâm O bán kính R (B, C là tiếp điểm). Vẽ CH vuông góc AB tại H, cắt (O) tại E và cắt OA tại D.

1. Chứng minh $CO = CD$.
2. Chứng minh tứ giác OBCD là hình thoi.
3. Gọi M là trung điểm của CE, Bm cắt OH tại I. Chứng minh I là trung điểm của OH.
4. Tiếp tuyến tại E với (O) cắt AC tại K. Chứng minh ba điểm O, M, K thẳng hàng.

Lời giải:

1. Theo giả thiết AB và AC là hai tiếp tuyến của đường tròn tâm O \Rightarrow

OA là tia phân giác của $\angle BOC \Rightarrow \angle BOA = \angle COA$ (1)

$OB \perp AB$ (AB là tiếp tuyến); $CH \perp AB$ (gt) $\Rightarrow OB \parallel CH \Rightarrow \angle BOA = \angle CDO$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \Delta COD$ cân tại C $\Rightarrow CO = CD$. (3)

2. theo trên ta có $CO = CD$ mà $CO = BO (= R) \Rightarrow CD = BO$ (4) lại có $OB \parallel CH$ hay $OB \parallel CD$ (5)

Từ (4) và (5) $\Rightarrow BOCD$ là hình bình hành (6). Từ (6) và (3) $\Rightarrow BOCD$ là hình thoi.

3. M là trung điểm của CE $\Rightarrow OM \perp CE$ (quan hệ đường kính và dây cung) $\Rightarrow \angle OMH = 90^\circ$. theo trên ta cũng có $\angle OBH = 90^\circ$; $\angle BHM = 90^\circ \Rightarrow$ tứ giác OBHM là hình chữ nhật $\Rightarrow I$ là trung điểm của OH.

4. M là trung điểm của CE; KE và KC là hai tiếp tuyến $\Rightarrow O, M, K$ thẳng hàng.

Bài 45 Cho tam giác cân ABC ($AB = AC$) nội tiếp đường tròn (O). Gọi D là trung điểm của AC; tiếp tuyến của đường tròn (O) tại A cắt tia BD tại E. Tia CE cắt (O) tại F.

1. Chứng minh $BC \parallel AE$.
2. Chứng minh ABCE là hình bình hành.
3. Gọi I là trung điểm của CF và G là giao điểm của BC và OI. So sánh $\angle BAC$ và $\angle BGO$.

Lời giải: 1. (HS tự làm)

2). Xét hai tam giác ADE và CDB ta có $\angle EAD = \angle BCD$ (vì so le trong)

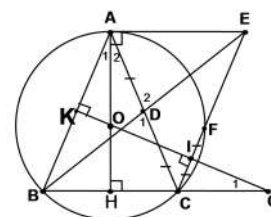
$AD = CD$ (gt); $\angle ADE = \angle CDB$ (đối đỉnh) $\Rightarrow \Delta ADE = \Delta CDB \Rightarrow AE = CB$ (1)

Theo trên $AE \parallel CB$ (2). Từ (1) và (2) $\Rightarrow AEBC$ là hình bình hành.

3) I là trung điểm của CF $\Rightarrow OI \perp CF$ (quan hệ đường kính và dây cung). Theo trên AEBC là hình bình hành $\Rightarrow AB \parallel EC \Rightarrow OI \perp AB$ tại K, $\Rightarrow \Delta BKG$ vuông tại K. Ta cũng có ΔBHA vuông tại H

$\Rightarrow \angle BGK = \angle BAH$ (cung phụ với $\angle ABH$) mà $\angle BAH = \frac{1}{2} \angle BAC$ (do ΔABC cân nên AH là phân giác)

$\Rightarrow \angle BAC = 2\angle BGO$.

Bài 46: Cho đường tròn (O) và một điểm P ở ngoài đường tròn. Kẻ hai tiếp tuyến PA, PB (A; B là tiếp điểm). Từ A vẽ tia song song với PB cắt (O) tại C ($C \neq A$). Đoạn PC cắt đường tròn tại điểm thứ hai D. Tia AD cắt PB tại E.

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

- a. Chứng minh $\triangle EAB \sim \triangle EBD$.
 b. Chứng minh AE là trung tuyến của $\triangle PAB$.

HD: a) $\triangle EAB \sim \triangle EBD$ (g.g) vì: \widehat{BEA} chung

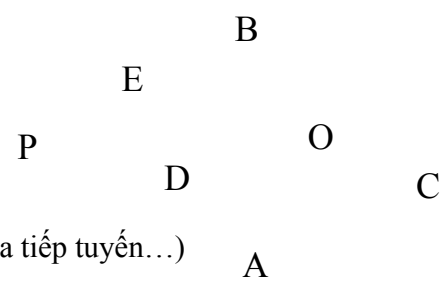
$\widehat{EAB} = \widehat{EBD}$ (góc nội tiếp và góc tạo bởi tia tiếp tuyến...)

$$\Rightarrow \frac{EB}{EA} = \frac{ED}{EB} \Rightarrow EB^2 = EA \cdot ED \quad (1)$$

* $\widehat{EPD} = \widehat{PCA}$ (s.l.t); $\widehat{EAP} = \widehat{PCA}$ (góc nội tiếp và góc tạo bởi tia tiếp tuyến...)

$\Rightarrow \widehat{EPD} = \widehat{EAP}$; \widehat{PEA} chung $\Rightarrow \triangle EPD \sim \triangle EAP$ (g.g)

$$\Rightarrow \frac{EP}{EA} = \frac{ED}{EP} \Rightarrow EP^2 = EA \cdot ED \quad (2) \text{ Từ 1 \& 2 } \Rightarrow EB^2 = EP^2 \Rightarrow EB = EP \Rightarrow AE \text{ là trung tuyến } \triangle PAB.$$

Bài 47: Cho $\triangle ABC$ vuông ở A. Lấy trên cạnh AC một điểm D. Dựng CE vuông góc BD.

- a. Chứng minh $\triangle ABD \sim \triangle ECD$.
 b. Chứng minh tứ giác ABCE là tứ giác nội tiếp.
 c. Chứng minh FD vuông góc BC, trong đó F là giao điểm của BA và CE.
 d. Cho $\widehat{ABC} = 60^\circ$; $BC = 2a$; $AD = a$. Tính AC; đường cao AH của $\triangle ABC$ và bán kính đường tròn ngoại tiếp tứ giác ADEF.

HD: a) $\triangle ABD \sim \triangle ECD$ (g.g)

b) tứ giác ABCE là tứ giác nội tiếp (Quĩ tích cung chứa góc 90°)

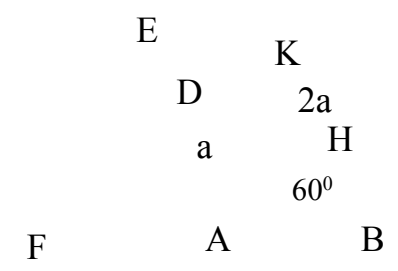
c) Chứng minh D là trực tâm $\triangle CBF$.

$$d) AC = BC \cdot \sin \widehat{ABC} = 2a \cdot \sin 60^\circ = 2a \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = a\sqrt{3}$$

$$AB = BC \cdot \cos \widehat{ABC} = 2a \cdot \cos 60^\circ = 2a \cdot \frac{1}{2} = a$$

$$AH = AB \cdot \sin \widehat{ABC} = a \cdot \sin 60^\circ = a \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}; \triangle FKB \text{ vuông tại K, có } \widehat{ABC} = 60^\circ \Rightarrow \widehat{BFK} = 30^\circ$$

$$\Rightarrow AD = FD \cdot \sin \widehat{BFK} \Rightarrow AD = FD \cdot \sin 30^\circ \Rightarrow a = FD \cdot 0,5 \Rightarrow FD = a : 0,5 = 2a.$$

Bài 48: Cho $\triangle ABC$ vuông ($\widehat{ABC} = 90^\circ$; $BC > BA$) nội tiếp trong đường tròn đường kính AC. Kẻ dây cung BD vuông góc AC. H là giao điểm AC và BD. Trên HC lấy điểm E sao cho E đối xứng với A qua H. Đường tròn đường kính EC cắt BC tại I ($I \neq C$).

a. Chứng minh $\frac{CI}{CB} = \frac{CE}{CA}$

b. Chứng minh D; E; I thẳng hàng.

c. Chứng minh HI là một tiếp tuyến của đường tròn đường kính EC.

HD; a) $AB \parallel EI$ (cùng $\perp BC$)

$$\Rightarrow \frac{CI}{CB} = \frac{CE}{CA} \text{ (đ/lí Ta-lét)}$$

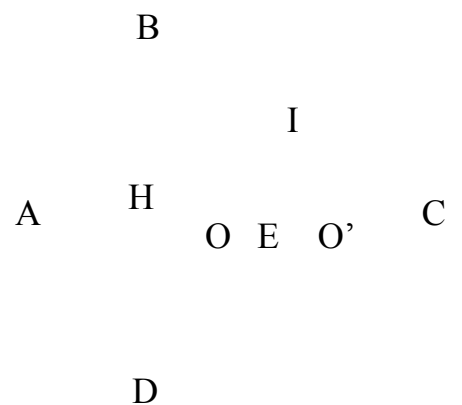
b) chứng minh ABED là hình thoi $\Rightarrow DE \parallel AB$ mà $EI \parallel AB$

$\Rightarrow D, E, I$ cùng nằm trên đường thẳng đi qua E $\parallel AB$

$\Rightarrow D, E, I$ thẳng hàng.

c) $\widehat{EO'I} = \widehat{EO'E}$ (vì $\triangle EO'I$ cân ; $O'I = O'E = R_{(O')}$)

$\widehat{IEO'} = \widehat{HED}$ (đ/đ) ; $\triangle BID$ vuông ; IH là trung tuyến $\Rightarrow \triangle HID$ cân $\Rightarrow \widehat{HIE} = \widehat{HDI}$

TUYỂN TẬP 80 BÀI TOÁN HÌNH HỌC LỚP 9

Mà $\widehat{HDI} + \widehat{HED} = 90^\circ \Rightarrow đpcm.$

Bài 49: Cho đường tròn $(O; R)$ và một đường thẳng (d) cố định không cắt $(O; R)$. Hạ $OH \perp (d)$ ($H \in d$). M là một điểm thay đổi trên (d) ($M \neq H$). Từ M kẻ 2 tiếp tuyến MP và MQ (P, Q là tiếp điểm) với $(O; R)$. Dây cung PQ cắt OH ở I ; cắt OM ở K .

a. Chứng minh 5 điểm O, Q, H, M, P cùng nằm trên 1 đường tròn.

b. Chứng minh $IH \cdot IO = IQ \cdot IP$

c. Giả sử $\widehat{PMQ} = 60^\circ$. Tính tỉ số diện tích 2 tam giác: ΔMPQ và ΔOPQ .

HD: a) 5 điểm O, Q, H, M, P cùng nằm trên 1 đường tròn

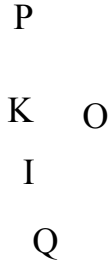
(Dựa vào quỹ tích cung chứa góc 90°)

b) $\Delta OIP \sim \Delta QIH$ (g.g) $\Rightarrow \frac{IO}{IP} = \frac{IQ}{IH} \Rightarrow IH \cdot IO = IQ \cdot IP$

c) Δv MKQ có: $MK = KQ \cdot \text{tg} \widehat{MQK} = KQ \cdot \text{tg} 60^\circ = \frac{PQ}{2} \cdot \sqrt{3} = \frac{PQ\sqrt{3}}{2}$.

Δv OKQ có: $OK = KQ \cdot \text{tg} \widehat{OKQ} = KQ \cdot \text{tg} 30^\circ = KQ \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{PQ}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{PQ\sqrt{3}}{6}$

$$\Rightarrow \frac{S_{MPQ}}{S_{OPQ}} = \frac{\frac{PQ\sqrt{3}}{2}}{\frac{PQ\sqrt{3}}{6}} = 3$$

Bài 50: Cho nửa đường tròn (O) , đường kính $AB=2R$. Trên tia đối của tia AB lấy điểm E ($E \neq A$). Từ E, A, B kẻ các tiếp tuyến với nửa đường tròn. Tiếp tuyến kẻ từ E cắt hai tiếp tuyến kẻ từ A và B theo thứ tự tại C và D .

a. Gọi M là tiếp điểm của tiếp tuyến kẻ từ E tới nửa đường tròn. Chứng minh tứ giác $ACMO$ nội tiếp được trong một đường tròn.

b. Chứng minh $\Delta EAC \sim \Delta EBD$, từ đó suy ra $\frac{DM}{DE} = \frac{CM}{CE}$.

c. Gọi N là giao điểm của AD và BC . Chứng minh $MN \parallel BD$.

d. Chứng minh: $EA^2 = EC \cdot EM - EA \cdot AO$.

e. Đặt $\widehat{AOC} = \alpha$. Tính theo R và α các đoạn AC và BD .

Chứng tỏ rằng tích $AC \cdot BD$ chỉ phụ thuộc giá trị của R , không phụ thuộc vào α .

HD: a) $ACMO$ nội tiếp (Dựa vào quỹ tích cung chứa góc 90°)

b) $AC \parallel BD$ (cùng $\perp EB$) $\Rightarrow \Delta EAC \sim \Delta EBD$

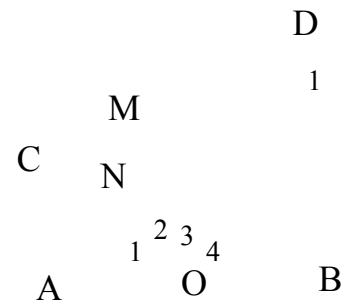
$$\Rightarrow \frac{CE}{DE} = \frac{AC}{BD} \quad (1) \text{ mà } AC = CM; BD = MD \text{ (T/c hai tiếp tuyến cắt nhau)} \Rightarrow \frac{CE}{DE} = \frac{CM}{DM} \quad (2) \Rightarrow \frac{DM}{DE} = \frac{CM}{CE}$$

c) $AC \parallel BD$ (cmt) $\Rightarrow \Delta NAC \sim \Delta NBD \Rightarrow \frac{NC}{NB} = \frac{AC}{BD}$ (3). Từ 1; 2; 3 $\Rightarrow \frac{NC}{NB} = \frac{CM}{DM} \Rightarrow MN \parallel BD$

d) $\widehat{O_1} = \widehat{O_2}; \widehat{O_3} = \widehat{O_4}$ mà $\widehat{O_1} + \widehat{O_2} + \widehat{O_3} + \widehat{O_4} = 180^\circ \Rightarrow \widehat{O_2} + \widehat{O_3} = 90^\circ; \widehat{O_4} + \widehat{D_1} = 90^\circ (\dots)$

$$\Rightarrow \widehat{D_1} = \widehat{O_2} = \widehat{O_1} = \alpha. \text{ Vậy: } DB = \frac{OB}{\text{tg} \alpha} = \frac{R}{\text{tg} \alpha}; \text{ Lại có: } AC = OA \cdot \text{tg} \alpha = R \cdot \text{tg} \alpha \Rightarrow AC \cdot DB = R \cdot \text{tg} \alpha \cdot \frac{R}{\text{tg} \alpha}$$

$$\Rightarrow AC \cdot DB = R^2 \text{ (Đpcm)}$$

Bài 51: Cho ΔABC có 3 góc nhọn. Gọi H là giao điểm của 3 đường cao $AA_1; BB_1; CC_1$.

a. Chứng minh tứ giác HA_1BC_1 nội tiếp được trong đường tròn. Xác định tâm I của đường tròn ấy.

